

اسلام؛ دین صلح

بر خلاف آنچه که درباره جهاد در اسلام از طرف دشمنان و معاندان اسلام شایع شده، مفهوم جهاد به عنوان یکی از فروع دین، مایه افتخار اسلام واقع شده و به معنای آدم کشی و قتل و غارت و خونریزی وحشیانه نیست.

متأسفانه معاندان و برخی از خاورشناسان غربی مغرضانه و یا از روی عدم آگاهی و اطلاع کافی از تاریخ و پیشینه اسلام، به غلط اسلام را دین جنگ و خشونت معرفی کرده‌اند، در صورتی که واقعیت‌های تاریخی، خلاف این مطلب را ثابت می‌کند. اسلام همیشه مردم را با عقل و منطق و استدلال و برهان دعوت کرده و به مصداق آیه کریمه، «ادع الی سبیلی ربک بالحکمه والموعظه الحسنه...» و آیات و روایات دیگر، از سه طریق، دعوت مردم توصیه شده است. اول حکمت یعنی راه برهان و دلیل عقلی. دوم موعظه حسنه یا نصیحت و پند و اندرز. سوم جدال احسن یعنی با بهترین شیوه و روش نیکو و پرهیز کردن از هرگونه مذاکره سخنی که مردم را به عناد و لجبازی وا می‌دارد.

جنگ‌هایی که در زمان آن حضرت به وقوع پیوسته و نزد دشمنان اسلام و خاورشناسان به عنوان یک نقطه

ضعف مهم تلقی شده است، جنبه دفاعی داشته و برای مجبور کردن مردم برای پذیرش اسلام نبوده است.

برخلاف آنچه که درباره جهاد در اسلام از طرف دشمنان و معاندان اسلام شایع شده، مفهوم جهاد به عنوان یکی از فروع دین، مایه افتخار اسلام واقع شده و به معنای آدم کشی و قتل و غارت و خونریزی وحشیانه نیست بر اساس آموزه‌های قرآنی، افرادی که دست صلح و دوستی به سوی مسلمانان دراز می‌کنند اسلام آنها را با آغوش باز پذیرفته و استقبال خواهد کرد ولی اگر قصد جنگ و تعدی و تعرض داشته باشند، مسلمانان بایستی از خودشان دفاع کنند.

بحث در زمینه جهاد و دستورات اسلام درباره جنگ و میزان انسان دوستی اسلام که از این دستورات به دست می‌آید، خود نیازمند مقاله جداگانه‌ای است ولی در این یادداشت باید به طور کلی اشاره کنیم که جنگ‌های صدر اسلام و نبی مکرم(ص)، هیچ کدام، جنگ اصطلاحی و آدم کشی و خونریزی‌های نظیر جنگ بزرگ جهانی که در قرون گذشته بوسیله صلیبی‌ها و یهودیان و مسیحیان استعمارگر اتفاق افتاده، نبوده، بلکه همه آنها جهاد بوده، آن هم جهاد فی سبیل الله و در پاسخ به اقدامات خصمانه و تجاوزگرانه از سوی دشمن بوده است.

علاوه بر مواردی که اشاره شد، مخالفان دین اسلام و شرق شناسان اروپایی که دین اسلام را دین جنگ و شمشیر می‌دانند بایستی به این سوالات پاسخ دهند:

1- اگر اسلام دین جنگ و خشونت بوده است، چرا امروز علی‌رغم مخالفت‌ها و تبلیغات وسیع بر ضد آن، همچنان دین حیات بخش اسلام در حال توسعه و گسترش است؟

2- میلیون‌ها نفر از ساکنان مناطق آمریکا، استرالیا و جنوب شرقی آسیا و مناطق دیگر که بدون اعزام سپاهیان اسلام به آنجا، دین اسلام را پذیرفته‌اند، آیا اینان با زور و جنگ و شمشیر اسلام آورده‌اند یا به خاطر تعالیم مترقی و پویای اسلام؟!

علاوه بر این جنگ‌های صدر اسلام و سیره عملی وجود مقدس پیامبر اکرم(ص) را باید از عملکردها و جنگ‌های خلفا و حاکمان پس از پیامبر جدا کرد. ریشه اصلی اتهامات و بدبینی‌های معاندان و شرق شناسی اروپایی که اسلام را به جنگ طلبی و خشونت متهم می‌کنند عمدتاً به جنگ‌ها و کشورگشایی‌های خلفا و حاکمان به ظاهر اسلامی و تفکرات طالبانی، داعشی و وهابی وامثال این‌ها برمی‌گردد که داعیه خلافت اسلامی را پس از رحلت پیامبر اسلام داشته‌اند.

متاسفانه با بررسی دقیق وقایع تاریخ اسلام و زندگانی پیامبر اکرم(ص) به نظر می‌رسد آنچه که بیشتر مورد بحث و تحقیق قرار گرفته، بحث جنگ‌ها و غزوات پیامبر بوده و درباره صلح و رحمت و همزیستی مسالمت آمیز کمتر کار شده است و این در حالی است که خداوند متعال هم رحمت دارد و هم غضب، به مصداق آیه کریمه: «اشدا و علی الکفار و رحماء بینهم» سیره پیامبر، سرسختی با دشمنان اسلام و رحمت و مهربانی با مسلمانان است، در فرازی از دعای جوشن کبیر می‌خوانیم: «یا من سبقت رحمه غضبه». خداوند متعال هم رحمت دارد و هم غضب، ولی رحمت و عطف الهی بر غضبش می‌چربد. اصل رحمت است و غضب هم در کنارش هست. اصل صلح است و دفاع و جنگ هم در کنارش وجود دارد.

با کمال تأسف به خاطر تاثیر پذیری از حکومت‌های بنی امیه و بنی عباس، در تاریخ نگاری ابعاد خشونت و جنگجویی را برجسته و پررنگ کرده‌اند و چهره رئوف و مهربان و صلح‌آمیز اسلام را خشن جلوه دادند. در طول تاریخ دشمنان اسلام و مستشرقین مغرض برای ضربه زدن به پیامبر اکرم(ص) و قرآن تلاش‌های زیادی از طریق چاپ کتاب‌هایی چون آیات شیطانی و چاپ کاریکاتورهای موهن و آتش زدن قرآن کریم و توهین به مقدسات مسلمانان در صدد مقابله با پیشرفت و گسترش تعالیم اسلام عزیز و اهداف متعالی آن برآمدند.

درباره غزوات و جنگ‌های پیامبر کتاب‌ها نوشته‌اند، فیلم‌ها و سریال‌های زیادی تولید کردند حتی فیلم حضرت محمد(ص) را با همکاری هالیوود ساختند ولی راجع به رأفت، عطف و ابعاد صلح اسلامی کار برجسته‌ای صورت نداده‌اند، این چیزی است که جایش خالی است و باید راجع به آن تلاش نمود.

متاسفانه امروز برای معرفی سیره انسانی و مآل‌ها از محبت و مهرورزی و اخلاق کریمانه پیامبر مهربانی‌ها در سطح جهانی و در حوزه بین الملل مواجه با کمبود محتوای غنی، جذاب و مناسب با نیاز مخاطبان هستیم. هنوز آثار مناسب و قابل عرضه به جوانان و دانشجویان اروپا و آمریکا که در قالب دو نامه مهم از مطالبات مقام معظم رهبری بوده، علی‌رغم وعده‌های مکرر موسسات علمی و فرهنگی عریض و طویل، هنوز محقق نگردیده است.

متاسفانه هنوز در قالب فرهنگی، علمی و هنری آثاری که به زبان‌های رایج اروپا و آمریکا باشد ترجیحاً به زبان‌های انگلیسی، فرانسوی، اسپانیولی و پرتغالی بر اساس نیاز و ذائقه مخاطبان کشورهای غربی باشد تاکنون ارائه نکرده‌ایم و در این زمینه کوتاهی و قصور داریم.

بدون شک در میان خاورشناسان اروپایی نیز محققان و نویسندگانی بوده و هستند که با اعتراف به

برداشت‌های غلط و تاثیرپذیری از افکار مغرضان، تلاش نموده‌اند تا دامن تاریخ حیات پیامبر اکرم(ص) را از لکه تهمت‌های ناروا و افتراه‌های ناجوانمردانه مستشرقان معاند تطهیر نمایند. و از پیشگاه والای پیامبر و قرآن کریم عاجزانه عذرخواهی کنند.

جان دیوین پارت Port Daven John (1877-1879م) محقق و پژوهشگر انگلیسی قرن نوزدهم میلادی، مطالعاتی در زمینه اسلام و پیامبر اکرم(ص) انجام داده و کتابی با عنوان Mohammed For Apology An عضو «نام به فارسی زبان به که کتاب این در، درآورده تحریر رشته به سال 1869 میلادی در ((And Koran) تقصیر به پیشگاه محمد و قرآن» نیز ترجمه شده است، نویسنده انگلیسی سعی نموده تا فارغ از تعصب و دور از امواج افکار حاکم در آن زمان، شخصیت حضرت محمد(ص) و قرآن را بررسی کند. در مقدمه کتابش در خصوص دیدگاه نادرست و متعصبانه برخی از شرق شناسان اروپایی درباره پیامبر اعظم(ص) چنین تذکر داده است:

«هرگاه وضع اعراب را قبل از ظهور محمد(ص) در نظر بگیریم و با اوضاع بعد از قیام او مقایسه کنیم و هرگاه اندک تفکری در شعله عشق و علاقه‌ای که در قلوب میلیون‌ها پیروان او برافروخته شده و تا به امروز به همان حال باقی است، توجه داشته باشیم، به خوبی احساس می‌کنیم که اگر از تمجید و تکریم چنین مرد بزرگ فوق العاده‌ای خود داری کنیم، بی شرفی و بی‌انصافی است و باز اگر ظهور او را تصادفی کورکورانه بدانیم مثل این است که درباره قدرت قاهر و نافذ خدای متعال شک کرده ایم»

بار دیگر ضمن عرض تسلیت به مناسبت رحلت پیامبر عظیم الشان اسلام حضرت محمد بن عبدالله(ص)، امیدوارم خداوند متعال و وجود مقدس پیامبر اعظم(ص) کوتاهی‌ها و تقصیر ما را نسبت به معرفی سیره محمدی و معارف اهل بیت(ع) با فضل و کرمش ببخشد و همه ما را ثابت قدم و پیرو راستین راه اسلام و قرآن قرار دهد. انشاالله.

حجت الاسلام والمسلمین محمد سالار عضو شورای راهبری مجمع جهانی صلح اسلامی